

Obsah textu.

	Strana
Předmluva	V
Úvod	1

V Evropě.

Albanie.

Původ, jméno a duševní vlastnosti obyvatelstva. Krevná vina a smír. Společenské zřízení Albanců. Miriditi. Albanské mravy a vzdělanost. Postavení ženy. Tělesný ráz Albanců, kroj a zbraně jejich. Rozšířenost, počet a rozdělení na kmeny. Přehled dějin. Despotat epirský. Skanderbeg. Obrazy krajinné. Skadar. Olgun. Drač. Apollonia. Keraunie. Avlona a okolí. Pobřeží mezi Avlonou a Butrintem. Korfu. Butrinto (Buthroton), jeho dějiny 9

Řecko.

Klam a skutečnost na půdě řecké. Obraz krajinný. Moderní Řekové. Duševní povaha Novořeků. Pokrok moderního Řecka. Popis země. Lokris. Parnas. Jezero Kopaiské. Théby. Plataje. Rovina Marathonská. Atheny. Olympské hry. Rozhled s Akropole. Peloponnes. Megara. Korinth. Mikeny. Argos. Nauplia. Tripolice. Arkadie. Sparta a její okolí. Mys Matapan. Maina. Kalamata. Koron. Navarino. Sfakteria. Messenia. Figalia a Olympia. Achaja. Styx. Vostica a Patras. Missolonghi a Lepanto. Cestování Epiřem. Prevesa. Nikopolis. Acheron. Sulioté. Kokytos. Janina. Ali paša. Thessalie. Mozovo. Meteora a její kláštery. Trikala. Farsala. Kynoskefalai. Larissa. Tempe. Ossa a Pelion. Volo. Euboia a Chalkis. Kykladský archipel. Aigina, Hydra a Spezia. Ostrovy Jonské: Cerigo, Zante, Kefalonia, Ithaka, Santa Maura a Korfu 41

Macedonie.

Historické vzpomínky na Macedonii. Olymp. Dion. Topografický obraz západní Macedonie. Vlacholivada. Konjané. Hory Kambunské a údolí Haliakmona. Selvidže. Kožany. Ostrovské jezero. Monastir.

O původu Macedovlachů čili Cincarů, jich počet a rozdělení. Ráz Vlachů. Z Monastira do Solunu. Vodena, Jenidže (Pella). Solun. Poloostrov Chalkidský. Xerxův průplav. Svatá Hora (Athos) a její kláštery. Karyes, Ormylia, Hagios Mamas, Pinaka. Poloostrov Kassandřin a Longos. Drahou ze Solunu přes Veles a Skopji do Mitrovice. Východní Macedonie. Strymon. Filippi. Kavala 105

Cařihrad.

Úvaha. Osmanovci a jich skutky. Mečeta Ejubova. Starý a nový seraj. Mečety Mohameda II., Sulejmana I. a Bajazida. Mečeta Selima II. v Drinopoli. Sultanové Selim II., Murad III., Mohamed III. a Achmed I. (téhož mečeta). Turecko pod vládou dětí a ukrutníků. Úpadek dynastie a říše. O fanatismu a náboženské povrchnosti mohamedánů. Přehled vzrůstání Turecka v údobí prvním (Osman), druhém (Orchan) a třetím (Murad I.). Dobyť Drinopole. Rozšíření říše za Bajazida I., Murada II. a Mohameda II. Pád Cařihradu. Rozkvět a úpadek. Budoucnost Cařihradu. Krása jeho i okolí . . . 139

Území Asijské.

Malá Asie.

O s t r o v y.

Úvodní poznámky. Thasos. Samothrake. Imbros. Lemnos. Tenedos. Lesbos. Chios. Samos. Sporady. Rhodos. Lindos. Kreta. Kypros. Dobyť Leukosie. Popis tohoto města. Salamis. Famagusta. Larnaka 175

P e v n i n a.

Hellespont. Gallipoli. Dardanelly a „Dardanellské zámky“. Městiště Iliá. Hisarlik, Bunarbaši a hora Ida. Aivali a jeho smutný konec. Pergamon. Starožitnosti pergamské. Sardy (Sart), Magnesia (Manissa). Smyrna a její obyvatelé. Ze Smyrny do Efesa. Zejbekové. Zbořeniště efeské. Miletos. Halikarnassos (Budrun). Potulka Lykií a Pamfylií. Kilikie. Údolí Kalykadna. Mersina, Tarsos, Adana. „Brána kilická“. Rozhled po Anatolii. Vysočina Isaurská. Konja (Ikonium), sídlo Seldžukovců. Její památky stavitelské. Z dějin Seldžukovců. V původní vlasti Osmanův. Osmani rozšiřují svou říši. Frygie. „Hrob Mydův“. Gordion. Brussa. Její mečety. Nikaia (Isnik) a Nikomedia (Ismid). Hrob Hannibalův. Mysie u Galacie. Halys (Kizil-Irmak). Angora. Čapan-Oglu. Kappadokia. Krajina vulkanická. Kaisarje (Caesarea). Hadži Baktaši. Sivas. Amasia. Paflagonie. Sinope (Sinub). Samsun. Amissos. Trapezunt 191

Armenie.

Strana

Povšechný rozhled. Erzerum a jeho historická minulost. Erzincan a „Svatá Hora“ (Sepuh). Kars. Starší dějiny armenské. Erovan-tašad. Karakale. Erovantagerd. Pankaran. Ani. Tiridates, první křesťanský král armenský, a prorok Gregorios. Ečmiadzin. Církev armenská. Ararat. Smutný osud Armenie. Literatura armenská a vědecké snahy Armenů (Mojžíš Chorenský, Gregor Magistros, David). Mechitar a mechitariáni. Další putování Armenií. Van a jeho starožitnosti. Stav obyvatelstva 253

Kurdistan.

Původ a minulost Kurdů. Djarbekr. Politické a národní poměry Kurdů; jejich rozšíření. Hory Nestoriánů (Hakiari). Rozdělení Kurdů. Bitlis. Války kurdské v l. 1837 a 1838. Statistická data o Kurdech. Náboženská jich vyznání. Jezidové čili „ctitelé ďáblovi“. Pouť u Amadie. Věrouka a ráj Jezidů. Jich pronásledování r. 1832. Til Afar. Pohoří Sindžarské. El Hadr (Hatra). Kyzylbaši (Červenohlavci) a Ali-Ilahi. O strategické důležitosti Kurdistanu. Ruská politika v Kurdistaně. Peřeje eufratské. Djarbekr, hlavní město kurdistanské. Muš. Bitlis. Hakiari. Plavba po Tigridě. Nestoriáni a jejich pronásledování. Rovina Kermelká (bojiště gaugamelské) a vítězství Alexandra Velkého. Arbela (Erbil). Ninive. Layardovo badání v Ninivě. Bibliotéka Sardanapalova. Umění asyrské 275

Mesopotamie.

Mosul. Nisibin. Dara. Mardin. Sekta ctitelů slunce. Orfa. Cesta po Tigridě k Bagdadu. Kalifové abasovští. Harun el Rešid. Nástupcové jeho Emin, Mamun, Mutasim, Vathika, Mutavakil. Karamati. Úpadek Bagdadu. Nynější město Bagdad. Bagdadské obyvatelstvo, obchod a paroplavba. Zakladatelé škol islamských. Okolí Bagdadu (Gahdim a Madhim). Zbořeniště ktesifonské (Madain). Hila. Zříceniny babylonské. „Birs Nimrud“ čili „věž babylonská“. Rozkol mohamedánský (Sunité a Šiité). Zavraždění Aliho v Kufě. Mučenická smrt Hosejnova. Imamat. Umrličí karavany. Kerbela (Meshed Hosein). Nedžef (Meshed Ali). Kufa. Bařiny lemlunské. Nesnáze plavby po Eufratě. Vurka. Mandejci. Vodní soustava mesopotamská. Dolení tok Tigrida a Šat el Arab. Susa. Perští Ali-Ilahové. Disful a Šušter. Korna. Krajiny šat-el-arabské. Stará a nová Basra. Mohamera. Datlovník, charakteristická rostlina podnebí arabského, jeho důležitost a upotřebení, druhy a příprava datlí 317

Arabie.

Cesty vedoucí od dolního Eufrata na poloostrov arabský. Dehna. Džebel Šomr. Velcí kočovní kmenové. Pohled na vnitřní Arabii.

Povstání Vahabitů. Nefud. El Hasa (Lahsa). Perský záliv. Ostrov Bahrejn. Dějiny lovu perel. Bídny stav potápěčů. Způsob a výnosnost lovu. Obtíže lovu. Mořští loupežníci v zálivu Perském. Sultanat Omanský. Maskat. Vzpomínky historické. Dávnější obyvatelstvo břehů jihoarabských. Doba vzdělanosti sabejsko-himjaritské. Minulost kmenů hadramautských. Marib. Makala. Poušť El Ahkaf. Mahra a Zafar. Pobřeží zafarské a jeho obyvatelé. „Kadidlové pobřeží“. Obyvatelé garští. Hrob Saleha Ibn Huda. Aden a jeho okolí. Cisterny. Starší zprávy o Adenu. Agatharchidova zpráva o Sabejcích. Dějiny Adena. Steamer-Point. Obyvatelstvo adenské. Sultanat Lahedžský. Ostrov Perim. Jemen. Mokka a pěstování kávovníku. Požívání kávy. Popis města Mokky. Taz. Hais. Zámek Mamra. Maušid. Zebid. Beit ef Fakhi. Hodeida. Loheia. Nynější poměry Jemenu. Asyr a jeho obyvatelé. Asrové. Tamy, poslední z Asrů. Hrad Tor. Boje Asyranů s Turky. Hedžas. Džida. Hrob Evin. Mekka. Pramen zemzemský. Kába. Pouť v Mekce. Návrat z pouti. Ohod. Medina a náhrobní mečeta Mohamedova	371

Syrie.

Bojiště nisibské. Aleppo (Haleb). Alexandretta (Iskanderun). Dolejší údolí Oronta. Antiochie (Antakie). Seleukie. V zemi Nazairiů. Ismailiové. Asasini. Krajina na východním břehu Oronta. El Bara. Apamea. Hama. Homs. Tripoli. Zříceniny Palmyrské. Damašek. Mečeta Omejadská. Popis města. Kalifové damašští (Moavia, Jezid I., Abd el Melik, Velid I., Sulejman, Omar). Damašek za Abasovců a Seldžukovců. Timur. Damašek pod panstvím osmanským a jeho úpadek. Libanon. Balbek (Heliopolis). Přes Libanon k pobřeží. Beirut. Deir el Kamr. Druzové a Maronité. Vraždění křesťanů v Syrii. Abd el Kadr. Hory Hauranské. Bozra. Ledža. Hara. Adžlun (země Gilead). Cesta k Jordanu	447

Palestýna a poloostrov Sinaiský.

Jezero Genezaretské a Tiberias. Hrob Ben-Akibův. Safed. Saída (Sidon). Vzpomínky historické. Tyrus (Sur). Pohoří a mys Karmel. Osady německé. Haifa. Akka. Rovina Esdrelonská. Nazaret. Tábor. Nablus (Sichem). Jafa. Chrátová osada saronská. Jeruzalem. Chrám Božího hrobu. El Aksa. Mečeta Omarova. Gethsemane a hora Olivetská. Panorama jeruzalemské. O velikonocích. Ulice jeruzalemské. Via Dolorosa. Údolí Jozafatské a jeho hroby. Cesta k Bethlému. Město Davidovo. Světská a posvátná čtvrť bethlémská. Chrám Panny Marie s kaplí Narození Páně. Hebron a „hroby patriarchů“. Ghaza. Mrtvé moře a nejbližší jeho okolí (klášter sv. Saby, Engadi, Mesada, hory Usdomské, Kerak, úžlabí Arnonské). Krajiny moabské. Hesbon.

Maan. Pohoří Edomské. Údolí Akabské. Hor. Petra. — Poloostrov Sinajský. Poušť Tih (Paran). Horeb. Hora sv. Kateřiny. Sinai. Údolí El Raha (Rafdim). Vadi Šejch. Údolí Faranské. Serbal. Poušť Sinská a pohoří Tyh. Sarbat el Chalem	Strana 491

Území Africké.

Egypt.

Suez a průplav Suezský. Plavba po něm. „Hořká jezera“. Prů- kopní práce u Šalufa. Ismailia. Krokodilí jezero (Timsah). Datlí je- zero (Balah). El Kantara. Port-Said. Jezero Menzale, největší loviště divokého ptactva. Tanis. Damietta. Mansura. Tanta. Roseta. Alexandrie. Jízda po železnici do Kahiry. Pyramidy. Obrovská sfinx. Memfis. Památky sakarské. Heliopolis. Vznik Kahiry. Vzpomínky historické. Staré město. Mečeta Hasanova. Hroby mamelucké. Sultan Nasr. Nová Kahira. „Muski“ a život pouliční. Ašarská mečeta a vysoká škola. Bulak. Mohamed Ali a pobití mameluků. Citadella kahirská. Sady šuberské. Ibrahim paša, Abas. Said. Ismail paša. Zámek Džesiré. Vyděračství za Ismaila paše. Místokrálovi cizopáskové. Cesta proti proudu nilskému. Dráha hornoegyptská. Heluan. Memfis. Hrobky beni-hasanské. Antinoe. Abu-Foda. Siut. Dendera. Kene. Egyptské tanečnice. Památnosti thébské. Luksor a Karnak. Memnonia a hroby královské. Esne. Edfu. Úžina selselská. Asuan	533

Nubie a Sudan egyptský.

Na hoření Nilu. Druhý práh nilský u Vadi Halfy. Poušť nubská. Řeka Atbara Baker paša. Agačirové. Honba na slony, žirafy, hrochy, nosorožce, krokodily a lvy. Suakim. Taka a Kasala. Náčelník Ued Nimr. Bogosové. — Sudan egyptský. Hlavní město Chartum. Obchod s otroky. Netečnost zřícencův egyptských a zlořády v dozor- cích úřadech. Marné usilování proti otrokářům. Liknavost Anglie. Zprávy Evropanů. Vyděračství úřednictva. Krajiny při Modrém Nilu. Senár. Na Bílém Nilu. Země Bagárská. Fašoda. Země Šiluků. Sobat. Gazelí řeka. Přístaviště Mešra-el-Rek. Na Bílé řece. Vive la misère! Kyčové. Abukuka. Misionářská stanice Sv. Kříže. Aliabové. Džebel Lardo. Gondokoro. Život v Gondokoře. Barové a Latukové. Tarangolé. Kari. Vodopád Murchisonův	581

Habeš.

Povšechný popis země. Jezero Canské. Takazé. Korata. Gondar. Theodor II. Starší dějiny Habeše. Povaha Theodorova. Habešané a jich náboženství. Felašové (habešští židé). Pověrečnost, roztřídění	

a vojenství Habešanů. Habešané na pochodu. Válka s Angličany roku 1867. Obležení a dobytí Magdaly. Smrt Theodorova. Konec výpravy. Spory s Egyptem. Boje egyptsko-habešské. Král Jan II. Kalabat. Abu-Galambo. Vojna-Dega, Dega, Kola. Zvířena habešská. Aksum. Adua. Masava	627

Tripolis a Tunis.

Dějiny tripolské. Karamanliové. Es Senusi, fanatický řád náboženský. Poměry Evropanům nepříznivé. Oasa Audžilská. Pobřeží tripolské. Město Tripoli. Lebda (Leptis magna). Benghasi, Barka a Kyrene. Obyvatelstvo tripolské. Poměry společenské. Berberi čili Tuarekové. Cesta k oase Joviše Ammona (Sivah). Džalo. Tarfay. Far-red-Ghah. Sarabub, „Mekka Senusů“. Oasa Ammonova a její „pramen slunce“. Vzpomínky historické. Obyvatelé této oasy. Libycká poušť a její hrůzy. Gerhardt Rohlf. Oasy Libycké pouště. Oasa Ardašská. Jezero Sitrah. Bacharié. Farafra. Bab el Cailliaud. Oasa Dachelská. Chardže (Oasis magna). Výprava do nitra tripolského. Misda. Hamada el Homra. Ederi. Džerma. Murzuk. Oasy fezanské. Tibesti. Hory Tymoské. Gustav Nachtigal. Řeka Zuar. Bardai. Oasy Rhatská a Rhadamská. — Tunis. Plavba kolem pobřeží. Goletta a vnitrozemské moře El Bahira. Na zříceninách karthaginských. Tunis, hlavní město. Starý hrad beyův. Bardo. Soudnictví tuniské. Domy a ulice. Židovky. Obchodní důležitost Tunisu. Obyvatelstvo. Ze starých dějin tuniských. Zama. Susa. Beyové tuniští. Přepadení San Pietra. Achmed bey. Mohamed es Sadok. Vláda milostníků beyových a zlé finanční hospodářství. „Opravy“ Mohamedovy. Vydírání obyvatelstva. Vojsko tuniské. Řádění Mustafy ben Ismaila. Soupeřství Francie s Itálií. Okupace francouzská. Kabylové a Arabové. Kairuan, posvátné město tuniské a jeho velká mečeta. Historické vzpomínky. Oran. Abd el Kadr. Marabuti a džuadové. „Arabské kanceláře“ (bureaux arabes). Marokko. Dervišové	663

Poznámky závěrečné.

Úvaha o islamu a politickém jeho významu

726

Obsah doplňků.

	Strana
Albanci a Turci. Drač. Thermopyly. K statistice Řecka. Chaeronea. Delfi a Parnas. Jezero Kopaiské. Prokopání okřídli Korintského. Mykeny. Navarino. Olympia. Kyklády. Ze života Novořeků. Olymp. Španělští židé čili Sefaridim. Obyvatelstvo Macedonie. Topografie Cařihradu a Bosporu	III

Asie.

Rozdělení Malé Asie za starověku. Souostroví jižních Sporad. Rhodos a Leukosia. Dardanely. K národnostním poměrům v přední Malé Asii. Smyrna. Památniky lycké. Koza angorská a její chov. Pěstování šafránu. Kurdské tkalcovství. Cestování po Kurdistanu. Rozvaliny Ninivy. Mosul. Bagdad. Zbořeniště babylonské. Dráha tigridská. Vjezd do Perského zálivu. Aden. Mekka. Medinský kalifát. Antiochia. Damašek. Omejovci. Abd el Kadr †. Saída. Německé chrámové osady v Syrii. Jafa. Jeruzalem. Hrobka patriarchů. Poloostrov Sinaiský. Průplav Palestýnský. K národopisu turecké Asie	XXIV

Afrika.

Suezský průplav. K statistice Egypta. Delta nilská. Kahira. Ašarské vysoké učení v Kahiře. Starožitné památky údolí nilského. Jezero Canské. Negus Jan II. Obyvatelstvo tripolské. Obchod Tripole s vnitřní Afrikou. Jezerní území tunisko-alžírské. Zříceniny utické. K národnímu hospodářství tuniskému	LIX

Stručný přehled dějin říše Osmanské.

I. <i>Dějiny předchozí a první Osmanovci</i> : Ze starších dějin tureckých. Osman I. — Orchan. — Murad I. — Bajazid I. — Mezivládí pod syny Bajazidovými. — Mohamed I. — Murad II. LXXVIII	
II. <i>Rozkvět Osmanské říše</i> : Mohamed II. — Bajazid II. — Selim I. — Sulejman I. — Selim II.	LXXXI

	Strana
III. <i>Doba úpadku</i> : Murad III. — Mohamed III. — Achmed I. — Mustafa I. — Osman II. — Murad IV. — Ibrahim. — Mohamed IV. — Sulejman II. — Achmed II. — Mustafa II. — Achmed III. — Mahmud I. — Osman III. — Mustafa III. — Abdul Hamid I.	LXXXV
IV. <i>Poslední století</i> : Selim III. — Mustafa IV. — Mahmud II. — Abdul Medžid. — Abdul Aziz. — Murad V. — Abdul Hamid II.	XCI
<i>Doslov</i>	CVIII
<i>Vysvětlení některých cizích slov</i>	CXI
<i>Obsah a seznam jmen a vyobrazení</i>	CXIII
<i>Alfabetický seznam jmen</i>	CXXVII

Seznam vyobrazení.

	Strana
1. Průpověď z koranu (nad úvodem)	1
2. Mimbar čili kazatelna mohamedánská	1
3. Amenofis IV.	6
4. Orientalská záclona	9
5. Albanský žoldněř	16
6. Pastýř z horské Albanie	17
7. Albanská hotovost	24
8. Skadar	25
9. Náhrobek Tepeleniho v Janině	32
10. Albanské zbraně	33
11. Albany	37
12. Skanderbeg	40
13. Zlatá koruna z třetího hrobu mykenského	41
14. Nálezy mykenské (vedle inicialky O)	41
15. Epiroté v záloze	48
16. Parnas s Delfami	49
17. Řecké typy mužské	56
18. Řecké typy ženské	57
19. Předhoří Matapan	64
20. Sparta	65
21. Řecká slavnost taneční	72
22. Pokladna Atreova v Mykenách	73
23. Styx (<i>karton</i>)	79
24. Piraeus	81
25. Skalní sluje suliské (<i>karton</i>)	87
26. Kostelní ornamenty z Mistry	89
27. Námořní bitva v zátoce Navarinské (1827)	96
28. Atheny	97